

Tiedote, 24.03.2026

Alvar Aalto -museon kesänäyttely lähestyy arkkitehtuuria tarinoiden kautta

"Iltapäivällä löydän kerroksen, jossa lattia on kaikista muista poiketen puuta. Minulle vieraita ihmisiä istuu käytävän varrella jonoon järjestetyissä tuoleissa. He odottavat pääsyä toiselle puolelle, suljettuihin huoneisiin. Heijastun matalalla roikkuvien lamppujen messinkipinnasta odottajien kasvoille, maalaan väsyneiden silmien alle kultaa."

Aalto2-museokeskuksen Galleriassa avautuu huhtikuussa näyttely *13 tarinaa humanista suunnittelusta*. Arkkitehdin suunnitelmat ja kuvitteellisten käyttäjien kokemukset muodostavat näyttelyssä kiinnostavan vuoropuhelun. Miltä uusi kotitalo näyttää lapsen silmin? Millaiselta kuulostaa, kun arkkitehtuuri soi? Miten sairaalarakennus tukee potilaiden yhteisöllisyyden kokemusta? Näyttely etsii uusia lähestymistapoja arkkitehtuuriin – sekä katsoo **Alvar Aallon** rakennuksia ennen kaikkea inhimillisistä näkökulmista.

Alvar Aalto -museo on kutsunut kirjailija **Sanna Puutosen** eläytymään Aallon rakennuksiin käyttäjien kokemusten kautta ja tuloksena on kolmetoista kuvitteellista tarinaa. Tarinat herättävät rakennukset henkiin tuokiokuvien kautta. Ne tuovat arkkitehtuuriin humanin tason, jossa rakennetun tilan ja ympäristön päähenkilö on ihminen, joka asettuu taloksi, aistii tunnelmia tai vaikkapa seuraa valon leikkiä eri materiaalien pinnoilla.

"Arkkitehtuuri muistuttaa taidemuotona musiikkia. Kuten säveltäjän kynästä alkunsa saanut sinfonia, myös arkkitehtuuri vaatii syntyäkseen eri alojen ammattilaisten yhteistyötä ja saa lopullisen muotonsa vasta vuorovaikutuksessa yleisön tai käyttäjien kanssa. Arkkitehtuurista – ja etenkin Alvar Aallosta – on mahdotonta kirjoittaa huomioimatta tätä inhimillistä tekijää", kertoo Sanna Puutonen.

"Aallon rakennukset ovat syntyneet murrosaikana, jonka kuluessa Suomesta on kehittynyt se hyvinvointivaltio, jonka nykyisin tunnemme. Näyttelyn tekstit tarjoavat kukin yhden näkökulman siihen, millainen merkitys Aallon töillä on ollut paitsi yksilöiden elämään, myös koko suomalaiseen yhteiskuntaan," kuvailee Puutonen näyttelytekstien tuottamisen prosessia.

Idea taiteidenvälisyydestä on alun perin Alvar Aallon, joka toivoi nimeään kantavasta museosta vilkasta ja toimivaa taidelaitosta, eri taiteenalojen yhteistä foorumia. Tähän Aallon toiveeseen museo vastaa näyttelyllä, joka nostaa esiin eri taidemuotojen välisen keskustelun yhdistämällä arkkitehtuuria ja kirjallisuutta – ja luomalla arkkitehtuurin kokemisesta myös luettavan elämyksen.

Kolmetoista keskeistä Aalto-kohdetta

Näyttelyssä esitelty kolmetoista arkkitehtuurikohdetta muodostavat Aalto Works -sarjan, jota on ehdotettu osaksi Unescon maailmanperintöä. Näyttelyn kohteet edustavat keskeisiä rakennuksia suomalaisen hyvinvointivaltion kehityksessä, jossa arkkitehtuuri näyttäytyy elämän ja inhimillisen toiminnan ympäristönä.

Näyttelyn avaa funktionalismin helmi, omana aikanaan huikean moderni **Paimion parantola**. Parantolan suunnittelussa hyödynnettiin lääketieteen ja psykologian uusinta kehitystä. Samalla tiedostettiin arkkitehtuurin ja ympäristön kokonaisvaltainen vaikutus potilaan paranemista tukevina elementteinä. Hyvä arkkitehtuuri mahdollisti parhaimmillaan ihmisen huomioimisen yksilönä ja yhteisön jäsenenä.

Aalto oli kiinnostunut asumisen ratkaisuista koko uransa ajan. Laadukkaan arkkitehtuurin avulla voitiin kohentaa elintasoja ja parantaa asumiskäytäntöjä asukkaiden sosiaalisesta asemasta riippumatta. Asuntosuunnittelun ratkaisut ovat vaihdelleet eri aikoina, mutta kodin kokemus on universaali ja ajaton. **Sunilan asuinalue** Kotkassa viitoitti varhaisena metsälähiönä suuntaa perinteisten tehdasalueiden työväenasuntosuunnittelulle. Alue on noussut tänä päivänä asukkaidensa arvostamaksi kaupunginosaksi ja kansainvälisesti kiinnostavaksi vapaa-ajan asumisen kohteeksi. Arkkitehtipariskunnan itselleen Helsingin Munkkiniemeen rakennuttamassa modernissa koti- ja toimistorakennuksessa, **Alvar Aallon kotitalossa** yhdistyi työ ja perhe-elämä. Aallot suunnittelivat ystäväpariskun-

Aalto2

nalleen ja taiteen mesenaateille Maire ja Harry Gullichsenille kokonaistaideteoksena tunnetun **Villa Mairean** Porin Noormarkkuun. Orgaanisessa, valon täyttämässä kodissa sisustus, taideteollisuus ja arkkitehtuuri sulautuvat saumattomasti yhteen ja osoittavat, kuinka erottamaton osa elämää taide voi olla.

Materiaalimaailmaltaan rikas, mutta mittakaavaltaan lempeä **Säynätsalon kunnantalo** on suunniteltu kuntalaisten tarpeita palvelevaksi, arkisen demokratian keskuksiksi. Helsingin Munkkiniemessä sijaitsevan **Alvar Aallon ateljeen** tilasuunnittelussa korostui arkkitehtitoimiston työskentelyn yhteisöllinen ja tasa-arvoinen luonne. Molempien kohteiden sisätiloissa valo ohjaa kulkijaa. Portaat johdattavat kohti huipentumaa, rakennuksen päätilaa – paikkaan, joka tarjoaa puitteet luovalle työlle tai viisaille päätöksille.

Laajemmat rakennuskokonaisuudet ovat kuin kaupunkeja pienoiskoossa - ne kohoavat maamerkkeinä keskeltä maisemaa, jota halkovat rakennusten ja toimintojen välissä kiemurtelevat reitit. **Jyväskylän yliopiston kampus** Seminaarinmäellä heijastaa niin yksilön kuin yhteiskunnankin henkisen kehityksen mahdollisuuksia, joka tarjoaa nuorille aikuisille ylevän opiskeluympäristön. **Kolmen ristin kirkossa** arki ja pyhä kohtaavat – pienen teollisuustaaajaman kirkon tilat voivat palvella myös vapaa-ajan harrastuksia. **Seinäjoen Aalto-keskuksen** rakennukset ovat paikallisten asukkaiden arkisen elämän tiloja, mutta samalla kansainvälisten arkkitehtuurimatkaileijoiden kiinnostuksen kohteita.

Aallon suunnitelmiin kuului useita, kulttuurille pyhitettyjä julkisia rakennuksia, jotka kuvastivat mm. musiikin ja muiden taiteenlajien roolia ja merkitystä yhteiskunnassa hyvän elämän elementteinä. **Kulttuuritalo** oli 1950-luvulla Helsinkiin rakennetun työväen kaupunginosan maamerkki ja kokoontumispaikka henkisen ja ruumiillisen kulttuurin harrastajille, joka palvelee tänä päivänä erilaisten kulttuuritapahtumien paikkana. Keskeiselle paikalle pääkaupunkiin rakennettu **Finlandia-talo** toimi heti valmistuttuaan maailmanpolitiikan ja myöhemmin monenlaisten konferenssien ja konserttien näyttämönä. Kansaneläkelaitoksen päätoimitaloa Helsingissä voidaan pitää hyvinvointiyhteiskunnan "pääkonttorina", jonka huolellisesti suunnitellut ja arvokkaat materiaalivalinnat kohottivat sekä työntekijän että asiakkaan virastokokemuksen hetkeksi arjen yläpuolelle.

Erilaisista tiili-, laatta- ja muuraukokeiluista tunnettu **Muuratsalon koetalo** Päijänteen saarella kätkeytyy keskelle luontoa ja ottaa maiseman osaksi arkkitehtuuria. Paikka oli arkkitehdille eräänlainen koelaboratorio ja leikkikenttä, jossa taiteellinen vapaus, ystävien kanssa seurustelu ja yksityinen kesävierailu yhdistyivät kiehtovalla tavalla toisiinsa.

Näyttelyn esineistö, valokuvat ja piirustukset ovat Alvar Aalto -säätiön arkistoista ja kokoelmista. Runsas valokuva-aineisto taustoittaa rakennusten historiaa vuosikymmenten varrelta. Se avaa ikkunoita koteihin sekä työn, paranemisen ja pyhän kokemisen tiloihin, joissa havainnollistuu elämän koko kirjo. Esineet kertovat muotoilun tärkeästä roolista Aaltojen kokonaisvaltaisessa arkkitehtuuriajattelussa. Alkuperäiset arkkitehtuuripiirustukset tuovat näyttelyyn suunnittelijan uniikin kädenjäljen.

Näyttelyn visuaalisen ilmeen on suunnitellut arkkitehti **Justiina Mäenpää**.

13 tarinaa humaanista suunnittelusta
24.4.2026 – 10.1.2027

Aalto2-museokeskus on arkkitehtuurin, muotoilun ja kulttuuriperinnön kohtaamispaikka Jyväskylässä.

[LEHDISTÖKUVAT](#)

Mediatiedustelut:
press@aalto2.museum

Näyttelytiedustelut:
Mari Murtoniemi
Alvar Aalto -säätiö
040 355 9162
mari.murtoniemi@alvaraalto.fi

@aalto2.museum

Aalto2.museum

2/2